

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหารการศึกษา. เล่มที่ 6, 8, 14, 16. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2527.
- _____. คู่มือบริหารการประถมศึกษาจังหวัด. เล่ม 5, 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.
- _____. คู่มือการติดตามประเมินผลแผนและโครงการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- _____. แผนดำเนินงานโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ 2534. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- _____. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- _____. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. (ฉบับปรับปรุง) ม.ป.ท., 2535.
- _____. โครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ. ม.ป.ท., 2533 (อัดสำเนา)
- _____. การขยายโอกาสทางการศึกษา. ม.ป.ท., 2535 (อัดสำเนา)
- _____. สรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2534. (อัดสำเนา)
- _____. โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นต้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- _____. รายงานการวิจัยและประเมินผลโครงการนำร่องการจัดชั้นเด็กเล็กในพื้นที่ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ (2525-2527). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดับชาติ การดูแลและให้การศึกษาแก่ระดับก่อนประถมศึกษา. ม.ป.ท., 2526 (อัดสำเนา)
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2529.
- คณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการศึกษาสภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับจากระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- _____ . รายงานผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท., 2535. (อัดสำเนา)
- _____ . รายงานผลการประเมินสภาพเบื้องต้นของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- _____ . รายงานผลการประเมินความสอดคล้องของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของหน่วยงานต่าง ๆ กับรูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- _____ . การกำกับงานและการประเมินผลโครงการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528.
- _____ . การกำกับงานและการประเมินผลโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2529.
- _____ . เทคนิคการประเมินผลโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2529.
- _____ . รายงานผลการประชุมเพื่อพิจารณาร่างนโยบายมาตรการและกรอบการดำเนินงาน เพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- _____ . สรุปผลการประชุมเรื่องการดำเนินงานสนองนโยบายเร่งรัดการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับจังหวัด. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- _____ . รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท., 2532. (อัดสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปความเป็นมาและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง
กับนโยบายของรัฐบาลเรื่องการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท., 2533.

(อัครสาเนา)

____. รายงานการติดตามผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด. (ในปีการศึกษา 2530) ม.ป.ท., 2532

(อัครสาเนา)

____. รายงานการติดตามผลโครงการอนุบาลชนบทปีการศึกษา 2529-2530. ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.. (อัครสาเนา)

____. โครงการประเมินผลการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.. (อัครสาเนา)

____. รายงานผลการสัมมนาเรื่องการศึกษาโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
5-6 มีนาคม 2535 ณ โรงแรมแก่นอินน์ จ.ขอนแก่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
'คุรุสภาลาดพร้าว', 2535

____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

____. รายงานการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการประเมินผลการขยายการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. 31 มีนาคม 2533.

____. รายงานการประชุมคณะกรรมการประเมินผล. 24 ตุลาคม 2533.

____. รายงานการประชุมคณะกรรมการประเมินผลโครงการนำร่องฯ. 14 มกราคม 2534.

____. รายงานการประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 12 มีนาคม 2535.

ประธาน คงฤทธิศึกษากร. การบริหารและการจัดระเบียบบริหารราชการไทย. กรุงเทพ
มหานคร : โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, 2529.

ภิญโญ สาร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.

สํามัญศึกษา, กรม. การติดตามและประเมินผล. ม.ป.ท., 2533 (อัดสำเนา)

- ____. แนวทางบริหารงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเขตชนบทตากจน 38 จังหวัด กรมสํามัญศึกษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป..
- ____. โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ม.ป.ท., ม.ป.ป..
(อัดสำเนา)
- ____. แนวทางการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษา
ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534). ม.ป.ท., ม.ป.ป..
(อัดสำเนา)
- ____. สรุปผลการประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ระยะครึ่งโครงการ. ม.ป.ท., 2534. (อัดสำเนา)
- ____. โครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท กลุ่มที่ 1 (มพช.1). ม.ป.ท., ม.ป.ป..
(อัดสำเนา)
- ____. โครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท กลุ่มที่ 2 (มพช.2). ม.ป.ท., ม.ป.ป..
(อัดสำเนา)
- ____. โครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก. ม.ป.ท., ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)
- ____. แนวนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)

สํามัญศึกษา, กรม. สรุปการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรมสํามัญศึกษา
ปีงบประมาณ 2530-2532. ม.ป.ท., ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)

- ____. สาระสําคัญโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสํามัญศึกษา.
ม.ป.ท., ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)
- ____. โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทตากจน
38 จังหวัด กรมสํามัญศึกษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การวางแผนพัฒนาโรงเรียน. หน้าที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพมหานคร : 2524.

____. การวางนโยบายโครงการและการบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

____. นโยบายสาธารณะและการวางแผน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.

สุวัฒน์ พัฒนไพบูลย์. บริหารโครงการ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอชเอน

การพิมพ์, 2531.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การจัดทำการวิเคราะห์และบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ม.ป.ป..

____. การวางแผนและการจัดการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.,

2527.

____. รายงานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน

จำกัด อรุณการพิมพ์, 2533.

อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี. การบริหารโครงการของรัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

หนังสือราชการและคำสั่ง

หนังสือกรมสามัญศึกษา ที่ ศธ 0804/85 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2530.

หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0804/3709 ลงวันที่ 10 กันยายน 2530.

หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0201/7399 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2533.

หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0205/9124 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2534.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ นร 1102/8458 ลงวันที่ 26

เมษายน 2534.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ 1874/2533 ลงวันที่ 26
ตุลาคม 2533.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ 781/2534 ลงวันที่ 19
เมษายน 2534.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ 1403/15334 ลงวันที่ 26
เมษายน 2534.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ 1403 (ส) 17732
ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2535.

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรื ที่ นร 0910/793 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2530.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/3593 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2530.

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรื ที่ นร 1102/10404 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2530.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/5538 ลงวันที่ 3 เมษายน 2530.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/16185 ลงวันที่ 4 กันยายน 2530.

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร 0916/769 ลงวันที่
27 กันยายน 2530.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/7784 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2534.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว (ล) 7788 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2534.

หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวง ที่ ศธ 0202/21086 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2533.

คำสั่งกรมสามัญศึกษา ที่ 407/2530 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2530.

คำสั่งกรมสามัญศึกษา ที่ 606/2530 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2530.

คำสั่งกรมสามัญศึกษา ที่ 3207/2530 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2530.

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ 111/2532 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2532.

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ 1874/2533 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2533.

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ 876/2534 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2534.

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ 2711/2534 ลงวันที่ 11

ธันวาคม 2534.

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง ที่ 606/2533 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2533.

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง ที่ 865/2533 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2533.

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง ที่ 520/2534 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2534.

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง ที่ 364/2535 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2535.

ภาษาอังกฤษ

Bamberger, Michael. and Hewitt, Eleanor. Monitoring and Evaluating Urban Development Programs : A Handbook for Program Managers and Researchers. The World Bank Washington, D.C., U.S.A., 1986.

Dennis J. Casley and Denis A. Lury, Monitoring and Evaluation of Agriculture and Rural Development Projects. Washington D.C. U.S.A., 1982.

Gulick, Luther. and Urwick, L. Papers on The Science of Administration. Second Edition. New York : Instriture of Public Administration, 1947.

Kuldeep Mathur and Inayatullah. Monitoring and Evaluation of Rural Development : Some Asian Experiences. Malaysia : City Press Sdn. Bhd., 1980.

The Unesco. Monitoring of Literacy Programmes. Bangkok, Thailand. 1982.

The United Nations. Guiding Principles for the Design and Use of
Monitoring and Evaluation in Rural Development Projects and
Programmes., Rome, 1984.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับการวิจัย
เรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารการกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา

- คำชี้แจง**
1. แบบสำรวจปัญหานี้เป็นการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา ในด้านการวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การกำหนดโครงสร้างการประสานงาน การรายงานผล การงบประมาณ และการกำหนดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา การให้ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย โปรดตอบคำถามทุกข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวม
 2. ลักษณะแบบสำรวจแบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสำรวจ
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใน
ฐานะใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- คณะอนุกรรมการติดตามผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทภาคจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
- คณะกรรมการดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทภาคจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
- คณะทำงานประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทภาคจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
- คณะทำงานประเมินผลโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับต่อจากระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี
- คณะกรรมการดำเนินงานติดตามผลและประเมินผลงานขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามและประเมินผล กรมสามัญศึกษา
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามประเมินผลและรายงานสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
-

2. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบตามข้อ 1 มาแล้วเป็นเวลา

น้อยกว่า 1 ปี

1 - 2 ปี

มากกว่า 2 ปี

3. คุณวุฒิ

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง แล้วทำเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความ ที่เป็นปัญหาในการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา (ในแต่ละข้อตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้)

1. ปัญหาด้านการวางแผน ติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

- มีปัญหา คือ
- ไม่มีแผนงาน/โครงการ ติดตามกำกับงานและประเมินผล
- จัดทำแผนงาน/โครงการ ติดตามกำกับงานและประเมินผล แต่ไม่ได้ ปฏิบัติตามแผน
- ขาดข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนติดตามกำกับงานโครงการ
- ขาดการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานและผู้รับผิดชอบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
-
- ไม่มีปัญหา

2. ปัญหาด้านการจัดองค์กรในการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

- มีปัญหา คือ
- การกำหนดองค์กรในการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการ ข้ำซ้อน
- การกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรติดตามกำกับงาน และประเมินผลโครงการไม่ชัดเจน

- ขาดการมอบหมายอำนาจการติดตามกำกับงานแก่องค์กรติดตามกำกับโครงการ
- สาขการบังคับบัญชาในการติดตามกำกับงานโครงการไม่ชัดเจน
- ขาดการจัดระบบการทำงานติดตามกำกับงานโครงการ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
-
- ไม่มีปัญหา

3. ปัญหาด้านการจัดบุคลากรในการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

- มีปัญหา คือ
 - บุคลากรในการติดตามกำกับงานโครงการไม่เพียงพอ
 - บุคลากรขาดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการติดตามกำกับงานโครงการ
 - ขาดเกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกบุคคล หรือคณะบุคคลทำหน้าที่ติดตามกำกับงานโครงการ
 - ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการติดตามกำกับงานโครงการ
 - บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการติดตามกำกับงานโครงการไม่ชัดเจน
 - การมอบหมายงานให้บุคลากรในการติดตามกำกับงานโครงการซ้ำซ้อน
 - ขาดการประชุมอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการติดตามกำกับงานโครงการร่วมกัน
 - บุคลากรที่รับผิดชอบไม่ได้รับการมอบอำนาจในการตัดสินใจ มีหน้าที่ติดตามกำกับงานโดยเก็บข้อมูลในการปฏิบัติงานอย่างเดียว

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

ไม่มีปัญหา

4. ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวกในการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

มีปัญหา คือ

ไม่ได้กำหนดรูปแบบการอำนวยความสะดวกระหว่างหน่วยงานติดตามกำกับภายในกรมสังกัดไว้อย่างชัดเจน

ไม่ได้กำหนดรูปแบบการอำนวยความสะดวกระหว่างหน่วยงานติดตามกำกับภายในกับภายนอกกรม/กระทรวงสังกัดไว้อย่างชัดเจน

การสั่งการในแต่ละหน่วยที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการติดตามกำกับงานโครงการขัดแย้งไม่สอดคล้องประสานสัมพันธ์กัน

การมอบหมายงานหรือสั่งการในการติดตามกำกับงานโครงการเป็นการสั่งการด้วยวาจามากกว่าวิธีลายลักษณ์อักษร ทำให้การปฏิบัติงานไม่แน่นอน ไม่ชัดเจน

กระบวนการวินิจฉัยสั่งการในการติดตามกำกับงานโครงการขาดการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

แบบการสั่งงานเป็นแบบระบบราชการตามหน่วยงานเดิมทำให้ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานติดตามกำกับงานโครงการ

ขาดการติดตามให้คำแนะนำภายหลังจากที่ได้สั่งการไปแล้ว

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

ไม่มีปัญหา

5. ปัญหาด้านการกำหนดโครงสร้างการประสานงานการติดตามกำกับงานและประเมินผล
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

มีปัญหา คือ

ไม่มีองค์กรประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม
กำกับงานโครงการ อย่างชัดเจน

มีองค์กรประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม
กำกับงานโครงการแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ประสานงานให้ชัดเจน

ไม่มีการกำหนดรูปแบบวิธีการติดต่อประสานงานระหว่างองค์กร/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามกำกับงานโครงการ

มีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการติดตามกำกับงานโครงการ ทำให้ขาดความแน่ชัดในการ
ปฏิบัติงาน

ระบบการประสานงานการติดตามกำกับงานโครงการระหว่างหน่วยงาน
ล่าช้าไม่สะดวก ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

ช่วงการประสานงานกำหนดไว้ไม่เหมาะสม

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

ไม่มีปัญหา

6. ปัญหาด้านการรายงานผลการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการ
ศึกษา

มีปัญหา คือ

บุคลากรผู้รับผิดชอบการรายงานผล ขาดความรู้ความสามารถและ
ประสบการณ์ในการบันทึกรายงานผลและขั้นตอน วิธีการรายงานผล

ข้อมูลที่ได้ไม่ชัดเจน ไม่เพียงพอ

- ระบบการรายงานผลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามกำกับงานโครงการ ไม่ได้กำหนดให้ชัดเจน
- แบบรายงานของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันไม่สามารถเปรียบเทียบผลกันได้
- แบบรายงานไม่ได้มาตรฐานไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการทราบ
- ผู้ใช้แบบรายงานไม่เข้าใจแบบรายงานทำให้รายงานผลคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาด
- วิธีการและขั้นตอนในการรายงานผลทำให้ล่าช้าไม่ทันการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ ที่วางไว้
- การกำหนดช่วงระยะเวลาในการรายงานผลไม่เหมาะสมกับช่วงการบริหารงบประมาณหรือทันต่อการจัดทำแผนต่อไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ไม่มีปัญหา

7. ปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินการติดตามกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- มีปัญหา คือ
 - ไม่ได้รับงบประมาณ
 - ได้รับงบประมาณจำกัดไม่สามารถติดตามกำกับงานได้อย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพ
 - ได้รับงบประมาณล่าช้าเกินไป ไม่ทันกับระยะเวลาและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในการติดตามกำกับงานโครงการ
 - ขาดการประสานการใช้งบประมาณในการติดตามกำกับระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ไม่มีปัญหา

8. ปัญหาด้านระบบข้อมูลในการติดตามกำกับงานและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

มีปัญหา คือ

ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน

ข้อมูลที่ได้ขาดความเที่ยงตรง หรือ ความเชื่อถือได้

ไม่มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในสังกัด

ไม่มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานนอกสังกัดที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีการวางแผนในการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศร่วมกันระหว่างหน่วยงานติดตามกำกับงานโครงการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกกระทรวงศึกษาธิการ

ไม่ได้กำหนดขั้นตอนการประสานระบบข้อมูลระหว่างหน่วยงานติดตามกำกับงานโครงการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกกระทรวงศึกษาธิการ

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลไม่ได้มาตรฐานพอที่จะตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับงานโครงการ

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลมีน้อย

เก็บข้อมูลได้ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่เพราะบุคลากรติดตามกำกับงานโครงการไม่พอเพียง

- ขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างหน่วยงานในการติดตามกำกับงานโครงการ
- ขาดศูนย์กลางในการเก็บข้อมูลจากการติดตามกำกับงานโครงการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....
- ไม่มีปัญหา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษากระบวนการบริหารการกำกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ นาย/นาง/นางสาว.....
สถานที่ให้สัมภาษณ์.....
วัน เดือน ปี ที่ให้สัมภาษณ์.....
เวลาที่ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

- ท่านมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การติดตามและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใน
ฐานะใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - คณะอนุกรรมการติดตามผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
 - คณะกรรมการดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
 - คณะทำงานประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา
 - คณะทำงานประเมินผลโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี
 - คณะกรรมการดำเนินงานติดตามผลและประเมินผลงานขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามและประเมินผล กรมสามัญศึกษา
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามประเมินผลและรายงานสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

2. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ที่รับผิดชอบตามข้อ 1 มาแล้วเป็นเวลา

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1 - 2 ปี
- มากกว่า 2 ปี

3. คุณวุฒิ

- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- สูงกว่าปริญญาโท
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ลักษณะและความเป็นมาของโครงการ สภาพทั่วไปในการบริหารการกำกับงานโครงการ และปัญหาเกี่ยวกับการติดตามกำกับและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

1. ลักษณะและความเป็นมาของโครงการ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. สภาพทั่วไปในการบริหารการกำกับงานโครงการเป็นอย่างไร ท่าน/หน่วยงาน มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการติดตามกำกับและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ไม่มีปัญหา เพราะ.....

มีปัญหา คือ.....

.....
.....
.....

สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจปัญหาตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับและประเมินผล
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับและประเมินผลโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. คณะกรรมการดำเนินงานติดตามผลและประเมินผลงาน ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	11	26.19
2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามและประเมินผลกรมสามัญศึกษา	9	21.43
3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามประเมินผลและรายงาน สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	8	19.05
4. คณะทำงานประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา	8	19.05
5. คณะกรรมการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา	7	16.67
6. คณะทำงานประเมินผลโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ต่อจากระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี	5	11.90
7. คณะอนุกรรมการติดตามผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด กรมสามัญศึกษา	4	9.52
8. คณะอนุกรรมการประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	1	2.38
9. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกระทรวงศึกษาธิการ	1	2.38

หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกำกับและประเมินผลโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
10. ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวางแผนขยายโอกาสทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	1	2.38
11. ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา	1	2.38

คุณวุฒิ และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง หรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ของผู้ตอบแบบสำรวจ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

คุณวุฒิ	จำนวน N = 42	ร้อยละ	ระยะเวลา ที่รับผิดชอบ	จำนวน N = 40	ร้อยละ
ปริญญาตรี	7	16.67	< 1 ปี	4	9.52
ปริญญาโท	32	76.19	1-2 ปี	15	35.71
สูงกว่าปริญญาโท	2	4.76	> 2 ปี	23	54.76
อื่น ๆ (โปรดระบุ)					
- อนุปริญญา	1	2.38			

ภาคผนวก ๒

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายสุวัฒน์	เงินน้ำ
2. นายวิศิษฐ์	ดวงสงค์
3. นางรุ่งเรือง	สุชาภิรมย์
4. นางสาวพิไลลักษณ์	จำเมือง
5. นายพิชัย	ตรีศรี
6. นายนพดล	พรสุขอารมณ์
7. นายถกล	นิรันดร์ศิริโรจน์
8. นางสาวสุนันทา	แสงทอง
9. เจ้าหน้าที่กองตรวจ	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
10. นางวชิราวัลย์	ช่อมจินตัก
11. นางสาวประภาพรรณ	ไชยวงษ์
12. นายวีระ	เทพกรณ์
13. นายสมศักดิ์	แก้วสถิตย์

รายชื่อผู้ให้ความร่วมมือในการออกแบบสำรวจปัญหา

1. นายสุวัฒน์	เงินฉ่ำ	23. นางเอมอร	สร้อยสุวรรณ
2. นายเสริม	กมลประกา	24. นายเดโช	บุญภักดิ์
3. นางทัศนีย์	วงศ์ฮิน	25. นางสาวพิไลลักษณ์	จำเมือง
4. นางสาวสมล	นาคบรรพ์	26. นายवासกรี	รัชกุล
5. นายถกล	นิรันดร์ศิโรจน์	27. นางสาวขวัญใจ	อุตราภรณ์
6. นายศักดิ์สิทธิ์	ชัตติยาสุวรรณ	28. นางสาวอมรรัตน์	ลีเพ็ญ
7. นางสาวชนิษฐา	วิทยาอนุมาศ	29. นายสมพงศ์	แสงศรี
8. นางสาวสุภาวดี	วงศ์สกุล	30. นายปวัน	ศุขिता
9. นายวีระ	เทพกรณ์	31. นายกิตติ	สุทธิจิตไพศาล
10. นางสาวพิกุล	เกตุประดิษฐ์	32. นางจริยา	ศิริทัศนกุล
11. นางสาวพร	เสียงสมบัติดี	33. นางสาวจิตติมา	อยู่แย้มศรี
12. นายทวีศักดิ์	อ่ำลา	34. นายแสวง	ปิ่นมณี
13. นายบุญชิต	รอดแก้ว	35. นางสาวประภาพรรม	ไชยวงษ์
14. นายสุพิศ	ข้าสกุล	36. นายสำเร็จ	ประเสริฐสุข
15. นายนพดล	พรสุขอารมณ์	37. นางรุ่งเรือง	สุชาภิรมย์
16. นายวิศิษฐ์	ดวงสงค์	38. นางวิชราวัลย์	ช่อมจันทิก
17. นางมาลีรัตน์	สุทธิสำแดง	39. นายบุญลือ	ทองอยู่
18. นางศิริพร	ไทรต้นวงศ์	40. นางสาวอุบล	บรรหารสุภาวาท
19. นางปราณี	รอดโพธิ์ทอง	41. นางสาวสุนันทา	แสงทอง
20. นางปราณี	ไชยรังษุชต์	42. นายประชา	รัตวาร
21. นางสาวสัจรี	สุทัศน์ ฌ อุษุชยา		
22. นายถาวร	ผ่องฤกษ์		

ภาพรวม ค

เป้าหมายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2534-2544

(จากเอกสารสรุปผลการประชุมเรื่องการดำเนินงานสนองนโยบายเร่งรัดการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับจังหวัด สป. ศธ., 2534 : 40-42)

1. ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างน้อย ดังนั้นในการกำหนดจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงได้กำหนดอัตราการเรียนต่อประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากร้อยละ 53.52 ในปีการศึกษา 2533 ให้เพิ่มขึ้นแต่ละปีจนถึง ร้อยละ 100 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป ซึ่งแสดงว่าเด็กไทยทุกคนจะได้รับการศึกษา 9 ปีเป็นอย่างต่ำ ทั้งนี้โดยมีอัตราการเรียนต่อประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2534-2539 เป็นร้อยละ 61, 69, 79, 90, 95 และ 96 ตามลำดับและเป็นร้อยละ 100 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป จากอัตราการเรียนต่อดังกล่าวจะคิดเป็นจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จะรับในปีการศึกษา 2534-2542 จำนวน 652,000 คน 742,000 คน, 959,000 คน, 988,000 คน 1,068,000 คน, 1,128,000 คน, 1,167,000 คน, 1,185,000 คน, 1,175,000 คน ตามลำดับ

2. ในการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของแต่ละสังกัดนั้น ได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษาในระบบก่อน เนื่องจากมีความยืดหยุ่นในการจัดต่ำกว่าการศึกษานอกระบบโดยกำหนดเป้าหมายดังนี้

2.1 กรมสามัญศึกษาขยายการรับนักเรียนโดยการเปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ และเปิดสาขาโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เป้าหมายการเปิดเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ระยะที่ 6 และ 7 กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2534 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ 6 กำหนดให้เปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ 50 โรงเรียน และเปิดสาขาโรงเรียนมัธยมศึกษา 340 แห่ง และในแผน 7 (พ.ศ. 2535-2539) กำหนดให้เปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ปีละ 100 โรงเรียน และเปิดสาขาโรงเรียนมัธยมศึกษาปีละ 100 แห่ง ซึ่งรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2534-2539 ได้จำนวน 520,000 คน 555,000 คน 609,000 คน 673,000 คน 729,000 คน และ

764,000 คน ตามลำดับ หลังจากนั้นในระยะแผนฯ 8 (ปี 2540-2544) จะไม่เปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือสาขาโรงเรียนเพิ่ม แต่จะคงจำนวนโรงเรียนไว้ตามเดิม โดยอาจเพิ่มห้องเรียนในโรงเรียนเดิมเล็กน้อย และจะรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2540-2544 ได้ปีละ 783,000 คน ทั้งนี้แม้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจะไม่ขยายการรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพิ่มขึ้นในช่วงแผนฯ 8 แต่โรงเรียนมัศึกษามีภาวะเพิ่มขึ้นในการรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากจำนวนผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ดังนั้นผู้ที่ต้องการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับนี้โดยตรงหน่วยงานหนึ่ง ได้แก่ กรมสามัญศึกษา

2.2 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปิดห้องเรียนเฉลี่ยปีละ 1,000 ห้อง ในระยะ 4 ปี (ปีการศึกษา 2534-2537) จนครบ 4,200 ห้องเรียน จะหยุดการขยาย ทั้งนี้โดยเปิดห้องเรียนระหว่างปีการศึกษา 2534-2537 เพิ่มขึ้น 1,075 ห้อง 1,000 ห้อง และ 984 ห้อง ตามลำดับ การเปิดห้องเรียนไม่จำเป็นจะต้องเปิดโรงเรียนละ 1 ห้อง ถ้าในกรณีที่โรงเรียนประถมศึกษามีความพร้อม และมีนักเรียนที่จะเข้าเรียนมากพอ โรงเรียนอาจเปิดรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากกว่า 1 ห้องก็ได้ แต่เปิดโรงเรียนละ 1 ห้อง จะมีโรงเรียนซึ่งเปิดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 4,200 โรงเรียน ในการขยายห้องเรียนดังกล่าวจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับนักเรียนในปีการศึกษา 2534-2537 ได้จำนวน 51,000 คน 84,000 คน 124,000 คน และ 164,000 คน ตามลำดับ และหลังจากนั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นไป จนถึงปีการศึกษา 2544 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ 8 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนคงที่ปีละ 164,000 คน

2.3 สำหรับการศึกษาเอกชนให้ใช้เป้าหมายการเปิดรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ระยะที่ 6 และ 7 คือ ระหว่างปีการศึกษา 2534-2539 ให้รับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 61,000 คน 63,000 คน 66,000 คน 71,000 คน 75,000 คน และ 80,000 คน ตามลำดับ หลังจากนั้นให้คงจำนวน 80,000 คน ตลอดแผนฯ 8 (ปี 2540-2544) แต่

เนื่องจากเมื่อมีการขยายการรับนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น จึงอาจจะกระทบต่อจำนวนนักเรียนที่จะเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชนให้ลดต่ำลง ดังนั้นจึงได้กำหนดจำนวนนักเรียนที่กรมศิลปากร กรมการฝึกหัดครู และกรมการศาสนา ซึ่งจำนวนไม่มากนักไว้รวมกับเป้าหมายของสถานศึกษาเอกชนในแต่ละปีด้วย กล่าวคือ จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ซึ่งกำหนดไว้ 61,000 คนนั้น ให้เป็นเป้าหมายของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาเอกชน วิทยาลัยนาฏศิลป์ โรงเรียนสาธิต และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ และในปีการศึกษาอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน

2.4 เมื่อรวมจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในระบบทั้งสิ้น ทั้งที่จัดโดยกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาเอกชน กรมศิลปากร กรมการฝึกหัดครู และกรมศาสนา จะรับนักเรียนในปีการศึกษา 2534-2539 ได้จำนวน 632,000 คน 702,000 คน 799,000 คน 908,000 คน และ 1,008,000 คน ตามลำดับ จากนั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป จะรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ปีละ 1,027,000 คน ในอัตราคงที่

3. จำนวนนักศึกษาในการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ จำนวนที่เหลือจากการศึกษาในระบบจะรองรับได้ ดังนั้นเมื่อหักจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในระบบจากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งสิ้นในแต่ละปี จะเป็นนักศึกษานอกระบบในปีการศึกษา 2534-2544 จำนวน 20,000 คน, 40,000 คน, 60,000 คน, 80,000 คน, 100,000 คน, 120,000 คน, 140,000 คน, 159,000 คน, 158,000 คน, 148,000 คน, 138,000 คน ตามลำดับ ในจำนวนดังกล่าวเป็นจำนวนนักศึกษาที่รับจากผู้จบประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีนั้น ๆ เท่านั้น แต่ในการจัดการศึกษานอกระบบแต่ละปีจะจัดปริมาณที่มากกว่าที่กำหนดไว้ดังนี้ เนื่องจากจะมีผู้จบประถมศึกษาปีที่ 6 จากปีก่อน ๆ มาเข้าเรียนอีกจำนวนหนึ่งด้วย

ผลการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของกรมสามัญศึกษา

จากการประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมสามัญศึกษา ครอบคลุมการดำเนินงานของโครงการ ตั้งแต่ปี 2530-2534 มีดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2535 : 3-7)

1. จำนวนโรงเรียน ในช่วงปีการศึกษา 2530-2534 มีโรงเรียนในโครงการ 827 โรงเรียน ซึ่งเรียงลำดับแต่ละปีการศึกษา มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการดังนี้ 225, 93, 82, 165 และ 262 โรงเรียน ตามลำดับ โรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทขนาดเล็ก มีห้องเรียนไม่เกิน 12 ห้อง ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล

2. จำนวนนักเรียน ในช่วงปีการศึกษา 2530-2534 รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ 26,706, 40,753, 60,791, 96,621 และ 139,808 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5, 31.2, 37.7, 43.2, และ 48.8 โดยประมาณของนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่บริการตามลำดับ ซึ่งทำให้อัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปี 2534 โดยภาพรวมของประเทศสูงขึ้นเป็นร้อยละ 60 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การดำเนินงานตามมาตรการของโครงการ

3.1 มาตรการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานโครงการ

3.1.1 ทุกจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา และร้อยละ 97 ของโรงเรียนในโครงการ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน

3.1.2 การจัดทำแผนงานหรือแผนปฏิบัติการตามกิจกรรม (แม่บท) มีโรงเรียนร้อยละ 53 จัดทำแผน โดยอิงแผนปฏิบัติการของจังหวัด

3.1.3 การให้มีโรงเรียนแม่แบบ กรม เขต และจังหวัด คัดเลือกโรงเรียนในโครงการ จำนวน 51 โรงเรียน เป็นตัวอย่างและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3.1.4 การจัดสารสัมพันธ์พัฒนาโครงการ และการนิเทศติดตามช่วยเหลือโรงเรียน กรมได้จัดทำสารสัมพันธ์พัฒนาโครงการให้ทุกโรงเรียน และส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียน หรือ สศจ.จัดทำสารสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกัน นอกจากนี้โรงเรียนได้รับการนิเทศจากกรม เขต และจังหวัด เป็นร้อยละ 77, 90 และ 63 ตามลำดับ

3.2 มาตรการลดค่าใช้จ่าย ผู้ปกครอง

- 3.2.1 ยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาให้แก่นักเรียนร้อยละ 95 ของนักเรียนในโครงการและมีบางโรงเรียนยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาให้นักเรียนทุกคน
- 3.2.2 การจัดหนังสือพิมพ์เรียน โรงเรียนในโครงการจัดให้นักเรียนพิมพ์หนังสือ ร้อยละ 93 จัดให้นักเรียนครบทุกคน ส่วนอีกร้อยละ 7 จัดให้ไม่ครบทุกคน
- 3.2.3 การจัดที่พักในโรงเรียน โรงเรียนในโครงการร้อยละ 90 มีนักเรียนอยู่ไกลหรือเดินทางมาเรียนลำบาก ในจำนวนนี้มีโรงเรียนร้อยละ 50 จัดที่พักนักเรียน และร้อยละ 3 ให้พักอยู่กับครูในบ้านพักครูร้อยละ 27 จัดรถจักรยานให้นักเรียนพิมพ์ และร้อยละ 13 จัดรถรับ-ส่งนักเรียน
- 3.2.4 การจัดสาขาโรงเรียน โรงเรียนในโครงการร้อยละ 6 จัดสาขาโรงเรียน
- 3.2.5 การจัดตั้งโรงเรียนใหม่ ปีการศึกษา 2530-2534 กรมสามัญศึกษาได้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ ปีละ 30, 30, 30, 31 และ 50 โรงเรียนตามลำดับ

3.3 มาตรการส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือตนเอง และครอบครัว

- 3.3.1 จัดกิจกรรมให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองในด้านปัจจัย 4 ทุกโรงเรียน แต่เลือกดำเนินการบางกิจกรรมตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น
- 3.3.2 จัดกิจกรรมการสอนวิชาชีพท้องถิ่น มีโรงเรียนร้อยละ 80 ดำเนินการ และมีหลายโรงเรียนจัดเงินทุนให้นักเรียนพิมพ์เป็นทุนในการประกอบอาชีพอิสระ

3.4 มาตรการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน

- 3.4.1 ผลิตสื่อและบทเรียนสำเร็จรูป โดยการจัดอบรมสัมมนาโรงเรียนร้อยละ 60 ให้มีความรู้ในการผลิตสื่อและบทเรียนสำเร็จรูป และช่วยเหลือในการจัดทำสื่อร้อยละ 33.3 และได้รับบทเรียนสำเร็จรูป และคู่มือการจัดทำสื่อจากกรม/เขต ร้อยละ 23.3

3.4.2 การส่งเสริมและพัฒนาโครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง
มีโรงเรียนในโครงการที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 30 และที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน ร้อยละ
83.3

3.5 มาตราส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

3.5.1 การส่งเสริมการปลูกต้นไม้ โรงเรียนทุกโรงจัดกิจกรรมให้
นักเรียนปลูกต้นไม้ในโรงเรียน ข้างถนนจากโรงเรียนและในที่สาธารณะ

3.5.2 การส่งเสริมโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตในชนบท ซึ่งเริ่มในปี 2532 ปีละ 250 โรง ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

4. งบประมาณค่าใช้จ่าย

ในช่วงปี 2530-2534 ใช้งบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการยกเว้นเงิน
บำรุงการศึกษา หนังสือพิมพ์เรียน อุปกรณ์เครื่องครัว และอุปกรณ์การเกษตรสำหรับนักเรียนที่พัก
ในโรงเรียน ตอบแทนวิทยากรท้องถิ่น ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ
เป็นเงินปีละ 117.77, 161.04, 236.74, 351.37, และ 546.56 ล้านบาท ตามลำดับ

การดำเนินงานในอนาคต

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวนโยบายในการขยายโอกาสทางการศึกษาในช่วง
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ไว้ดังนี้ คือ "เร่งรัดการขยาย
โอกาสและบริการทางการศึกษาให้กว้างขวางและทั่วถึงทั้งในเขตเมืองและชนบทโดยจัดบริการ
การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน
ให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างน้อย" และได้กำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนชั้นมัธยม
ปีที่ 1 ในปี 2539 ให้ได้ร้อยละ 98 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมอบหมาย
ให้กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนและกรมการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ

กรมสามัญศึกษาได้รับมอบหมายให้รับนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้
ร้อยละ 67 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2539

ผลการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ

1. จำนวนสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2533 ซึ่งเป็นปีแรกของการเปิดสอนตามโครงการ มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 119 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.33 ของเป้าหมาย ที่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และเปิดสอนได้ครบทุกจังหวัด ๆ ละ 3 โรงเรียน (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ในปีการศึกษา 2534 มีจำนวนโรงเรียนในโครงการทั้งสิ้น 216 โรงเรียน ร้อยละ 98.63
2. จำนวนนักเรียน นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน 119 โรงเรียน มีจำนวน 3,869 คน คิดเป็นร้อยละ 79.28 ของเป้าหมาย นักเรียนร้อยละ 14 ออกกลางคันด้วยสาเหตุต่าง ๆ ออกโดยไปประกอบอาชีพมากที่สุดร้อยละ 57.01
3. ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ปีแรกของโครงการมีความพร้อมพอสมควรจากโรงเรียนในโครงการ จำนวน 116 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2533 มีร้อยละ 57.76 ที่มีห้องเรียน เหลือก่อนเปิดสอน แต่ในปัจจุบันอาคารเรียนไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษาต่อไป
4. ความพร้อมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อม จากข้อมูลโรงเรียนในโครงการ 116 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 88.79 ยังมีวัสดุ ครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ ส่วนด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนร้อยละ 94.59 มีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดแคลนอุปกรณ์วิชาชีพมากที่สุด
5. บุคลากร บุคลากรมีความพร้อมในด้านวุฒิทางการศึกษา จากการสำรวจครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 675 คน พบว่า ส่วนใหญ่ครูร้อยละ 92.74 มีวุฒิปริญญาตรี ส่วนด้านสาขาวิชาเอกนั้นยังขาดแคลนครูผู้สอนวิชาชีพ พบว่า ครูเพียงร้อยละ 12.30 ที่จบวิชาอาชีพ (รายงานผลการประเมินโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับจากระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี เอกสารอัดสำเนา มปป.)

ประวัติผู้เขียน

นายสุชาติ วังวิเศษ เกิดวันที่ 24 มิถุนายน 2497 ที่ตำบลโคกกกอย อำเภอ
ตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปีการศึกษา 2525 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์
มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2533 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง
อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนบ้านบางใหญ่ อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

